

نفت تا حافظ خوانی

بق دل تا دل زمین

سلساسات بیشتر مأوس هستند، آید، اما بسیار شیرین بیان شده

ین، درس اخلاقی هم می دهد؟
ار مهربان است، اما اشتباه نکنیم
ست و از درون شعر پنجهای غیر
نه من به حافظ با خواندن غزلیات
بهرتر درک می کنم، اینجاست که
ده است.

ته باشد نمی تواند از حافظ بهره
وری ز بیاست که خواننده خود به
ود. باید از اهل فن پرسید و فقط

قایع تاریخی همچون واقعه کربلا

یاد غزلی با این مطلع شعر:

کایت و تا آخر
یا غزل

در خاطره دارید؟

ظ تعداد ۱۱۲ غزل را حفظ هستم،
لند هستند.

دارد که روح را به طرب
غزلها برایمان بگوید؟
ت، کلام موزون در غزلیات
برخی غزلیات هم آهنگین

ب و مست
در دست ...

ذت می برم چون
ب کنم.

افظ چه

روایت‌های مختلفی وجود دارد؟

یک روایت او را شاگرد نانوائی ذکر کرده است که عاشق شده و با عشق
زمینی و مجازی به عشق حقیقی و الهی دست پیدا می کند چون معنای
دوست داشتن را می شناسد و می فهمد بی تابی چیست. هجران را درک
می کند، چون معشوقش را از دست می دهد و زمانی بر بالین او می رسد
که فرصت از دست رفته است و غزلی با همین موضوع می سراید

شربتی از لب لعلش نجشیدیم و برفت
روی مه بیکر او سیر ندیدیم و برفت و...

در غزلیات، حس از دست دادن بار را نیز خواننده درک می کند.

آیا شما برای حفظ کردن تنها توجه به غزلیات معروف حافظ

داشتید؟ معیار انتخاب شما برای حفظ غزلیات چه بوده است؟
انتخاب من هیچ وقت بر اساس ترتیب نبوده است. با ورق زدن دیوان،
هر غزلی که به حس و حال من نزدیک بود و به گوشم زیبا می آمد و
آن را متناسب با حال و روحیه درونی می یافتم، حفظ می کردم.

چه شد دخترتان در پنج سالگی شروع به حفظ غزلیات حافظ
کرد؟ و دلیل علاقه او چیست؟

پارمیدا به حافظ علاقه داشت، گاهی در بازیهای کودکانه برای
سخنان عادی خود نیز وزن درست می کند. آموزش دیوان را به او از
غزلیات کوتاه آغاز کردم و در حال حاضر ۹ غزل را حفظ کرده و گاهی
که در حال بازی است، این غزلیات را زمزمه می کند.

شاید یک دلیل علاقه او این است که در مکالمات روزانه با همسر
گاهی اگر نتوانم حق مطلب را برسانم، از غزلیات حافظ بهره می برم و
همسرم بهتر مطلب را قبول می کند. به عنوان مثال زمانی که دل وی
از یک شخص گرفته و در حق او اجحاف شده است، برایش می خوانم:

غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل
شاید که جو وایی خیر تو در این باشد

با همین شعر آرام می شود و اگر در مورد شخصی حرفی به میان آید،
همزمان این غزل برایمان تداعی می شود که حضرت حافظ
می فرمایند:

عیب درویش و توانگر به کم و بیش بد است
کار بد مصلحت آن است که مطلق نکنیم

در حافظ خوانی تا کجا می خواهید پیش روید؟

بیماری که اخیراً دچار آن شده‌ام، توانم را گرفته است، با
وجود این سعی می کنم تا زنده‌ام از حافظ جدا نشوم.

حافظ خوانی در زندگی شما تأثیرگذار
بوده است؟

بله. نصایح حافظ در غزلیات آن
مستتر است و بستگی به مخاطب

دارد که چه برداشتی بکند، غزلیات حافظ می تواند روی زندگی همه
انسانها مؤثر باشد و به ما کمک کند. گاهی در خانه اقوام که از من
می خواهند تفأل به حافظ بزنم و اگر جایی متوجه معنی آن بیت
نشدم، همه سعی کردیم دنبال معنای آن غزل برویم.

تفأل به غزلیات حافظ در بین ایرانیان جایگاه والایی دارد، دلیل
آن چیست؟

تفأل، توجیه پیدا کردن برای کار خود است و برای اطمینان دل
خودمان به دیوان حافظ رو می آوریم. در دیوان هر غزلی که بیاید، شما
از آن می توانید تفسیر به رأی کند و آنچه در دل دارید، روی آن شعر
پیاده کنید، زیرا در دیوان حافظ، کنایه زیاد وجود دارد و ایرانی‌ها این
تفأل را به ویژه موقع سال تحویل دوست دارند.

به جوانها توصیه می کنید به حافظ رو می آورند و غزلیات دیوان
او را حفظ کنند؟

جوانان باید در کنار کار و زندگی، به سمت شعر هم بروند تا غذای روح
خود را تأمین کنند؛ شعر هارمونی دارد و کلام وزن دار است و انسان
نظم را دوست دارد به دل می نشیند.

کدام یک از شعرای ایرانی را دارای قابلیت اغنای روحی و آرامش
انسان‌ها می دانید.

حافظ و مولانا این قابلیت را دارند.

مطلع غزلی که مورد علاقه شماست، برایمان بخواهید؟

شَمَّتْ رُوحٌ و دَادٌ و شِمَّتْ بَرَقٌ وصال
بیا که بوی تو را میرم ای نسیم شمال

در این شعر تعابیر و استعاره‌های زیبایی به کار برده شده است.

در مورد این انس ۲۰ ساله با حافظ چه نظری دارید؟

افسوس می خورم چرا زودتر با حافظ آشنا نشدم. ای کاش در کتب
درسی بیشتر از غزلیات حافظ بهره‌مند می شدیم و باید بگویم راه و
روش زندگی من با حافظ تغییر کرده است مثلاً حافظ می گوید:

هر که را خوابگاه آخر مشتت خاک است
گو چه حاجت که به افلاک کشی ایوان را

این بیت در مذمت دنیاپرستی سروده شده است و اگر سرلوحه
انسانها شود، راهگشای انسانها می تواند باشد.

بنابراین باید دیوان حافظ در منزل شما زیاد یافت شود؟

چهار دیوان نفیس حافظ دارم. یکی از آنها به دلیل اجرای برنامه
حافظ خوانی از سوی رادیو رفسنجان به من اهدا شده است.
در پایان آرزو دارم همه جوانان، استعدادهای خود را کشف و دنبال
کنند.

